

Řešení úvěrů se selháním v období po pandemii COVID-19

Informační podklad ke sdělení Řešení úvěrů se selháním v období po pandemii COVID-19

Podklad k dokumentu Rady č. 14136/20
únor 2021
zpracovala: Daša Smetanková

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 4
- Stanovisko vlády ČR: 5
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 5
- Projednávání v rozpočtovém výboru PS PČR:..... 5

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Řešení úvěrů se selháním v období po pandemii COVID-19	Typ řady: interní
Zpracovala: Smetanková, D.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentu č. 14136/20	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: únor 2021	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Úvěry v selhání; NPLs; AMC; covid-19	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropské centrální bance - Řešení úvěrů se selháním v období po pandemii COVID-19 KOM(2020) 822 v konečném znění, kód Rady 14136/20

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
16. 12. 2020 (14. 1. 2021 česká verze)
- **Procedura:**
Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 19. ledna 2021, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 26. ledna 2021 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.
- **Odůvodnění a předmět:**

Sdělení Komise - Řešení úvěrů se selháním v období po pandemii COVID-19 patří mezi dokumenty Komise reagující na koronavirovou krizi. Představuje **strategii, jež má zabránit nahromadění úvěrů v selhání** (*non-performing loans*, dále jen „NPLs“)¹ v důsledku koronavirové krize. Zároveň je cílem strategie zabezpečit přístup domácností a podniků k finančním prostředkům v průběhu krize. **Snahou Komise je vzhledem ke zkušenostem z finanční krize z roku 2008, kdy došlo k nahromadění NPLs v rozvahách bank, řešit NPLs včas a preventivně.**

Po úvodním hospodářském šoku v důsledku pandemie covidu-19 je finanční zdraví bankovního sektoru v EU nadále silné, avšak některé indikátory poukazují na možná rizika a nepříznivý budoucí vývoj. Podle dostupných dat se objem NPLs před koronavirovou krizí snižoval, a to kontinuálně od roku 2016. Ve čtvrtém čtvrtletí 2019 dosáhl jejich podíl v EU 2,6 %. V roce 2020 se jejich podíl začal opět navyšovat a na konci 2. čtvrtletí činil u všech bank v EU 2,8 %.

Předložená strategie navazuje na dřívější opatření EU zabývající se řešením NPLs a také na opatření EU z roku 2020 reagující na koronavirovou krizi. Zejména doplňuje [akční plán pro řešení NPL](#) přijatý v červenci 2017, jehož hlavní součástí byla opatření pro podporu sekundárních trhů a rámce pro insolvenční. V březnu 2018 předložila Komise [balíček opatření ke snižování NPLs](#) s cílem omezit rizika pro finanční stabilitu spojená s vysokými úrovněmi NPLs a zajistit, aby banky v EU měly dostatečné krytí ztrát u budoucích NPLs.

¹ NPLs představují bankovní úvěry, jež jsou v prodlení s placením více než 90 dní, nebo je u nich nepravděpodobné, že by došlo ke splacení, a to např. z důvodu finančních potíží dlužníka. European Commission: Question and Answers: Tackling non-performing loans to enable banks to support EU households and businesses. 16 December 2020 [cit. 19. 1. 2020] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_20_2376

V dubnu 2020 předložila Komise [bankovní balíček](#) jako součást koordinované reakce EU na koronavirovou krizi s cílem usnadnit poskytování bankovních úvěrů domácnostem i podnikatelům v rámci EU. V červenci byl dále předložen [balíček opatření k oživení kapitálových trhů po pandemii covidu-19](#), jehož cílem bylo podpořit investice, zajistit rychlou rekapitalizaci společností a zvýšit možnosti bank k financování hospodářského oživení.

- **Obsah a dopad:**

Strategie obsahuje opatření ve 4 oblastech:

- **Posílení rozvoje sekundárních trhů s klasifikovanými aktivy** tak, aby banky mohly přesunout NPLs ze svých rozvah (tedy také uvolnit místo pro nové úvěry) a zároveň byla zajištěna posílená ochrana dlužníků:
  - posílení ochrany dlužníků na sekundárních trzích přijetím [návrhu směrnice COM/2018/0135 o obsluhovatelích úvěrů a vymáhání kolaterálu](#) (v současnosti projednávána v EP a v Radě) předložené v rámci balíčku opatření k řešení vysokých poměrů k NPLs v roce 2018;
  - vypracování pokynů (tzv. „nejlepšího způsobu provádění“) pro prodejce NPLs ve spolupráci s Evropským orgánem pro bankovníctví (dále jen „EBA“);
  - vytvoření centrálního elektronického datového centra na úrovni EU s cílem zvýšení transparentnosti trhu, a to jako datového úložiště podporujícího trh s NPLs a umožňujícího lepší výměnu informací mezi zúčastněnými stranami (např. rozšíření působnosti stávajícího datového úložiště [European DataWarehouse](#));
  - zvýšení kvality a srovnatelnosti dat o NPLs;
  - řešení zbývajících regulačních překážek v prodeji NPLs bankami.
- **Rámce pro platební neschopnost, vymáhání a restrukturalizaci dluhů:**
  - sblížení právních předpisů zemí EU v oblasti platební neschopnosti podniků a vymáhání dluhů s cílem zvýšení právní jistoty a zachování vysoké úrovně ochrany spotřebitele;
  - dosažení dohody mezi EP a Radou o legislativním návrhu [minimálních harmonizačních pravidel pro urychlené mimosoudní vymáhání kolaterálu](#) předloženém Komisí v roce 2018.
- **Vnitrostátní společnosti spravující aktiva** (*asset management company*, dále jen „AMC“):
  - podpora zakládání AMC s cílem odlehčit bankám odstraněním NPLs z jejich rozvah;
  - podpora a posouzení možné spolupráce AMC v rámci evropské sítě AMC a její případný příspěvek ke zlepšení koordinace, zkvalitnění standardů apod.
- **Preventivní opatření:**
  - možnost poskytnutí předběžné veřejné podpory za mimořádných okolností pandemie covidu-19 s cílem umožnit podporu financování reálné ekonomiky a oživení pomocí rámce pro krizové řízení bank EU podle [směrnice EU 2014/59/EU o ozdravných postupech a řešení krize bank](#) a rámce státní podpory (podle č. 107 až 109 SFEU), jak k tomu vyzývá Komise ve sdělení o [dočasném rámci státní podpory](#).

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR považuje problematiku NPLs za důležité téma a podporuje snahy Komise o preventivní kroky ve vztahu k hrozbě opětovného nárůstu NPLs. **Sdělení jako celek proto vláda ČR podporuje.** Vláda má k předloženému sdělení **dílčí výhrady**. Vláda ČR explicitně odmítá (do budoucna) povinné ustanovení AMCs, které však Komise zatím ve sdělení ani dřívějších dokumentech neuvádí. K myšlence propojení AMCs do evropské sítě je vláda ČR zdrženlivá. Zdrženlivá je také k případnému povinnému zavedení šablony pro NPLs pro účely obchodů s NPLs. Přetrvávající výhrady má k povinnému zavedení nástroje zrychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Ministři financí v Radě (ECOFIN) projednali sdělení Komise na svém [jednání 19. ledna 2021](#) společně s akčním plánem pro řešení NPLs z roku 2017. Ministři financí souhlasili s potřebou dokončení implementace zbývajících opatření akčního plánu.

V Evropském parlamentu se sdělení nachází v přípravné fázi. Přiděleno bylo výboru pro hospodářské a měnové záležitosti (ECON) jako gesčnímu výboru.

- **Projednávání v rozpočtovém výboru PS PČR:**

Rozpočtový výbor PS PČR projednal dokument dne 3. 2. 2021 a usnesením č. 496 přijal tyto závěry:

Rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

- I. **b e r e n a v ě d o m í** Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropské centrální bance - Řešení pro úvěry v selhání po pandemii covidu-19;
- II. **ž á d á** vládu ČR, aby jej informovala o případném projednávání tohoto návrhu v Radě a o postoji, jaký při tomto projednávání zaujme.